

BARCS és VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Szilágyi György
Telefon 46. — Telefon 46.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyílttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint.

Üres vészkiáltások.

Még erőszakkal sem sikerülne a közfigyelmet az agrár mozgalmaktól elterelni. Ha a parasztok nem mozognak is, ha el-el ülnek a falvakban az agitáció hullámai de nem nyugszik az Omge, amely folytonosan napirenden tartja ezt a kérdést és valósággal zaklató nyugtalanságot visz bele a közvéleménybe, szünni nem akaró vészkiáltásaival. Aki nem ismerős a magyar viszonyokkal, azt hihetné, hogy a nagy magyar alföld véres néplázadások színhelye, s nemcsak hogy az aratók, de a földbirtokosok, a kabátos osztály élete sincsen biztonságban, — okvetlen ezt az impresziót kell, hogy keltsék az Omge féktelen rémlátásai és a páni rettegés, amellyel az agrár mozgalmról adnak hírt a világnak.

Azok az erőszakos rendszabályok, melyeket az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az agrár mozgalommal szemben sürget, megvalósításuk esetén valószínűleg felforgatnák jogrendünket és megrendítenék minden hitünket szabadsági intézményeink biz-

tónságában, amelyekért pedig sok vért hullattak el apáink. Bármennyire nagyra tartjuk és megbecsüljük is az ország lakosságának gerincét, a földbirtokos osztályt, bármennyire tudatában is vagyunk annak, hogy ez az osztály van első sorban hivatva a magyar nép vezetésére, azt soha el nem fogjuk ismerni, hogy igaza van az Omgenak akkor, amikor husz filléres napszámemelési követelések miatt fel akarják dűlni a jogrendet és a közszabadságokat!

Tudjuk azt, hogy nehéz manapság a földbirtokos osztály helyzete. Az amerikai verseny, a német mezőgazdasági vámok, a papiros buza, a nyomasztó gazdasági helyzet egytől-egyig megnehezítik földbirtokosaink helyzetét és amidőn mindehhez hozzájárul a munkásság agresszív szervezkedése, a folytonos törekvés a munkabérek fölesigázására, e szituáció valóban válságosnak tűnik fel. Azonban válságos helyzetben nem egyszer voltak már nálunk nemcsak osztályok, hanem maga az ország is, de az ilyen válságoknak a megoldási módja nem

az, hogy végig gázoljunk hazánkfiaink. Ha többet kér munkájáért a munkás, ehhez joga van, ezt a jogát még a régi időkben sem korlátozták. Van törvény elég, amely a munkaadó jogait a munkással szemben megvédelmezi, sőt ne tagadjuk, hogy kivételes törvény is van, olyan, amelyet a nyugaton nem igen találunk. Értjük ez alatt a mezőgazdasági munkás és cseléd-törvényt. Elvégre jogilag az a mezőgazdasági munkás éppen olyan szabad ember, mint a legbüszkébb mágnás. Mindebből az következik, hogy nem erőszakos rendszabályokra és nem munkásstatáriumokra van szükség, hanem kölcsönös engedékenységre és békés megállapodásra, az egymás jogainak respektálására. A hazának nemcsak mágnásokra és birtokosokra, hanem munkásokra is szüksége van és ezeket drákói rendszabályokkal eltiporni bűn lenne, végzetes bűn.

Számoljanak le a mi földbirtokosaink azzal, hogy ebben a korszakban rohanvást nőnek a munkások igényei, amelyeket szucceszive teljesíteni is kell a mai nagy drágaságban. Ezeket a

TÁRCA.

A színház körül.

— A „Barcs és Vidéke“ eredeti tárcája. —

Hat évvel ezelőtt hivatalos kritikusa voltam egy nagyobb színtársulatnak. Azért hivatalos, mert megbízóm hivatalból korlátlanul rendelkezhetett velem. Erősen függő viszonyban voltam vele. Irnom kellett, akarva nem akarva. Irtam is. A függő, a lekötött, a presszionált ember keserűségével. Az egész társulatot — hogy ezzel a rossz magyar szóval éljek — levágtam, mint a tökört. Silánynak és hitványnak neveztem az előadást, botrányosnak, gyarlónak a rendezést és kontárkodásnak a legművésziesebb játékot is. Két teljes iven okádtam a legkénesebb tüzet . . . Mikor az „öreg filozófus“ a szerkesztő elolvasta, leszidott erősen. És belém moralizálta ezt a tételt: „vidéki színészekről — mint a halottakról — vagy jót, vagy semmit“.

Igaza volt. Rövid okoskodása ebből

állt: „a kritika vagy befolyásolt, vagy helytelen, felületes és akár egyik, akár másik: mindenkor egy önkényesen megállapított kompetencia egyéni véleményének többes számban papírra való vetése, mely néha, nagy ritkán fedi a közönség véleményét, gyakran bátorságra készítet kórista leányokat és mindenkor gázsi „stájgerolásra“ ingerli az ilyen-olyan hangu játéku primadonnákat“.

A bírálat rendszeresen változó. A hét hat napjának előadásai szép egymásutánban megbírálván. Ma igen jó X, holnap semmi, Letört? Máról holnapra elvesztette művészi tudását? és lön Thália papjából „fendeur de bis“?

Ime itt a részletes bírálat nagy hibája és nagy igazságtalansága. Miskey igen jó Ripp, dicsértessék az ő jó torka, de már hétfőn rossz színész, mert De Estrées szerepét megoldani nem tudta vala. Igaz ugyan, hogy De Estrées nek nincs is szerepe, ergo azt nem is igen lehet megoldani, még kritikusai jóakarattal sem. De azért Ennery és Cormons — e

ponyva-mű kereskedők — szó nélkül feketnek sirjukban, ha már meghaltak és a színész feleljen azért a bűnért, melyet a t. nevezettek elkövettek.

Vidéki színpadokra inkább lehet általánosítani azt, hogy a szerep teszi a színészt és nem megfordítva. Helyesebben; könnyű és háladatos szerepben rossz színész oly hatást biztosan teremt, mint jó színész nehéz és kevésbé háladatos szerepével . . . Ezelőtt tán tíz évvel adtak egy darabot, széles e világon mindenfelé: Dreyfus fogságát. Nem tudom, ez volt-e a címe, de az bizonyos, hogy Dreyfusról szólt, meg a lefokozásról, számkivetésről, mi egymásról. Szerepel benne egy Eszterházy herceg is. Az áruló, az intrikus. É szerep D. G. társulatában a legjobb színésznek adatott ki. Bizonyára remekül megjátszotta volna. De nem lehetett: mert a közönség nem engedte. Leabeugolta és időközönként vörös nagymával dobálta meg . . . Mindennek dacára az még ma is nagyon jó színész,

Dictum factum: én ha bírálatot ír-

küzdelmeket, melyek ma nálunk napirenden vannak, végigharcolták már mindenütt a művelt nyugaton, de seholy sem jutott eszébe a munkaadóknak a szervezkedő munkásságot eltiporni, kiüldözni.

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Tausz Mór baresi kereskedő eljegyezte Beinhauer Rózsika kisasasszonyt, Szabadkáról.

— **Apát megáldás** Huber Gyula szentszéki ünnököt, baresi plébánost akit a király veszprémvölgyi c. apáttá nevezett ki, a megyés püspök a múlt kedden benediktálta a püspöki rezidencia házi kápolnájában.

— **Meghívó.** A „Baresi Ipartestület“ előljárósága 1907. évi február hó 2-án bareson, a „Korona“ szálló termeiben zárkórú táncestélyt rendez. Belépődíj: személyenkint 1 korona. Családjegy 2 kor. kezdete este 8 órakor.

— **A Baresi Ifjúsági Egyesület közgyűlése.** A Baresi Ifjúsági Egyesület 13-án tartotta évi rendes közgyűlését. Távol levő Stern Lajos elnök helyett Neuman Alfréd alelnök végezte az elnöki teendőket. A választás eredményét következőkben adjuk: elnök Stern Lajos, alelnök Neuman Alfréd, titkár Levin Samu, h. titkár Klein Hugó, háznagy Engel Gyula pénztáros Vajda Izsó, könyvtáros Frank Ernő, választmányi tagok Kondor Miksa, Löwinger Jenő, Révész Gula, Jeszenszky Dezső és Révész Ernő, felügyelő bizottsági tagok Rév Elek és Laufer Sándor lettek. A közgyűlésen dr. Bing Ernő szép szavakban ismerte el a választmány múlt évi működésének sikereit.

— **Bares-dráva-vidéki takarékpénztári mérleg.** Lapunk mai számában közzétett 1906. évről szóló mérleg — dacára annak, hogy ezen intézményt múltban nagy csapás érte, mégis — nagy eredménnyel záródott. Örömmel constatáljuk annak fejlődését s hisszük a jövőbeni teljes felvirágzását.

— **Új helységnevek.** A községi és egyéb helynevekről szóló törvény értelmében szervezet országos községi törz-

könyvbizottság a baresi járásban a következő községek neveinek a megváltoztatását rendelte el: Araacs „Babócsaaracs Bolhó „Bolyó“ Csokonya „Erdősokonya“, Drávaszentmárton „Felsőszentmárton Gárdony „Drávagárdony“ Kálmánca „Kálmán-esehi“ Pálfa „Drávafalva“, Szentés „Rinyaszentés“ Visonta „Somogyvisonta“ lesz, a többi község neve változatlan marad.

— **Meghívó.** A somogy-tarnóczai Olvasókör 1907. január hó 20-án d. u. 3 órakor tartja a körhelyiségében évi rendes közgyűlést, melyre a t. tag urakat ezuton hívja meg az elnökség.

— **Meghívó.** A baresi szakácsnék f. évi február 2-án a Mozdony vendéglő összes termeiben a Bareson létesítendő kórház-alap javára zárkórú Szakácsné-bált rendeznek. Kezdeté este 8 órakor. Belépő díj személyenkint 60 fillér.

— **A váltópénz szaporítása.** A magyar és osztrák pénzügyminiszterek között megállapodás jött létre a váltópénz szaporítására vonatkozólag. Az ére-egyezmény értelmében készült 60 millió nikkelpénz a közforgalom céljaira kevésnek bizonyult s a két kormány pénzügyminisztere elhatározta, hogy újabb 20 millió husz- és tíz filléres nikkelpénzt fognak veretni és forgalomba hozni. Ennek következtében, mihelyest összeül a két állam parlamentje, a pénzügyminiszterek törvényjavaslatot fognak a parlament elé terjeszteni s az osztrák pénzügyminiszter 14, a magyar pénzügyminiszter 6 millió husz- és tíz filléres nikkelpénz veretésére kér felhatalmazást.

— **Meghívás.** A baresi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1907. évi február hó 2-án, d. u. 3 órakor a röm. kath. iskola épületében tartja évi rendes közgyűlést, melyre a tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében meghívotnak. Napirend: 1. Múlt évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zár számadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Netáni indítványok. 1906 évi december 31-én a tagok száma 214, üzletrészeinek száma pedig 767 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg az üzlet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megte-

kinthető. Bares. 1906. december hó 31. Az igazgatóság.

— **Több ezer elismerőlevél** igazolja, hogy a „Milleniumtelep“ Nagyösz, Torontál-megye a legjobban kezelt és legjobb fajtiszta szőlőoltványokat szállítja legolesőbb árban Műmellékletekkel disztett magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű nagy árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

— **Meghívó.** A Baresi Szakácsnék f. évi január 19-én a „Korona“ szálloda összes termeiben, a Bareson létesítendő kórház alap javára zárkórú szakácsné-bált rendeznek. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-díj személyenkint 1 korona.

— **Ujmódi borotválás.** Beállított a napokban a helybeli szolgabíróhoz egy félig berotvált képű napszámos s az egyik tisztviselőnek panaszkodott:

— Tekintetes uram! panaszom van.

— Mi a panasza?

— Megberotváltak.

— Az még nem baj.

— De kéröm disznóölökéssel.

— Hát minnek engedte? mondja el, hogyan történt az eset.

— Kéröm alássan be voltam rugva, s az egyik koresmában a pincér azt mondta, hogy ő jól berotvált, hát mivel már nagy volt a szakállam, mögkértem, hogy berotváljon meg. Erre ő egy melencében habot csinált, rákente az ábrázatomra, a kezével megfogta a szakállamat és egy disznóölő késsel vagdalta, de csak az egyik felén, mert már nem állhattam tovább, annyira fájt.

— Hát most mit akar?

— Kéröm alássan engőm az a pincér megcsufított. én kérök azért 10 forintot.

Mivel a tisztviselő nem talált e dologra paragrafust, elutasította az atyafit azzal, hogy nem segíthet rajta; menjen borbélyhoz s berotválkozzék meg, hogy visszanyerje emberi ábrázatját.

Nagyon indignálódva ment el az atyafi:

— Majd megmutatom, hogy kapok én igazságot, fizet neköm a pincér 10 forintot a mér' megcsufított. Ha itt nem adnak igazságot, majd emőgyök Kos-suthoz.

— **Hamis ötven koronás.** Tótujfalu községben a múlt héten egyik földművesnél megjelent egy magát darányi lakósnak nevező ember s a tótujfalui földművestől megvett egy sertést 62 koronáért s az árát rögtön kifizette, a sertést pedig elvitte. A tótujfalui atyafi csak később vette észre hogy a sertésért kapott pénzből egy 50 K.-s hamis, jelentést tett a csendőrségnek s a nyomozás kiderítette, hogy a tettes nem darányi, hanem zádori lakós feljelenték az ügyészségnek.

nek, és arrogálhatnám magamnak a véleményadás jogát közbeleegyezéssel, nem bírálnám a szereplőket darabonként, hanem az előadottakból az igazságot igyekezném leszűrni, a színész egyéniségéről magamnak tiszta képet alkotnék és ütném az igazgatót, ha olyan darabot adatna elő, mely nem fedi az ő közönségének izlését, (Két árva) vagy amely az ő társulatának színpadjának meg nem felel.

Ha ez így lenne vagy lett volna: Novák Ilonka k. a. sem panaszkodnék Gábor diák harmadik felvonásában a szerkesztő alias bíráló ellen. A kisasasszony diadalának, hódításainak és dicsőségének fényéből hiányzott „egy“ valami. A nyomtatott betű. A dicsőség maradvány bizonyítéka, mely nem változik, el nem pártol, hűtlenséget nem tesz, és nem disztlingvál szeszélyeskedve a trikók feszességét ellenében holni János Vitéz; ling lobogós ing s egyéb toalettdolgoknak miatta.

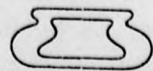
Hogy pedig világosabban beszéljek: Novák kitűnő játéknak, határozott színész talentumának rovására semmi esetre sem irandó a János Vitéz kevésbé sikerült előadása, valamiképen egyáltalán nem lehet hőmérője Balla Tusi játéknak az a közöny, mely ráterpeszkedik vala a közönség tenyerére mindenkor szereplése alkalmával. Ha tehát hódító Gábor diák a közönség elismerésével szemben ajkát a „hivatalos bírálat“ ellen nyitja panaszra, míg a kritika részéről egy berekedéssel kapcsolatosan a „csengő hangú“ jelzővel felruházott Gastonnak a publikumot felmelegíteni nem sikerül: nyilvánvaló a két felfogás ellentéte, melyből végre is a többség, az általános, a tömeg akaratának igazságt jegecsedik ki mir csak azon prózai argumentumnál fogva is, amely a dicsőséget tapsokon kívül hitvány pénzzel is megálásszolgíjzza!

Tessék tehát Novák Ilona nagysám

nyugodt lenni. A tömeg elismerése a művészet diadala. Annak a tapsviharnak pedig — mely falat renget és Önt számtalanszor hívja a függönyök elé — a forrása az Ön művészetének hatása alatt felhevült szivekben található. A művészeté és nem a trikóé ez a diadalmas hatás, azé a fölényes művészeté, melynek minden oldalról való elismerését Ön a Gül Baba harmadik felvonásában követelni jónak látott.

Ezt azonban én hibának fel nem rovom. A helyén való szerénytelenség jogát szomorú emlékek nyomán én is elismerem. „Nur die Lumpe sind bescheiden“, hogy még Goethét is segítségünkre hívjam, ami aztán igazán nagy szerénytelenség.

C.

A női szépség legfőbb kelléke az üde arczbőr!

Ennek elérésére leghatásosabb szerek:

„Angyal” eréme. Biztos hatású, ártalmatlan szépitőszert. Eltávolítja a foltokat, széplőket, bőrtakákat (mitesser) és vörösséget.

Nagy tégely ára 1 kor.

„Angyal” szappan. Kitűnő illatu tiszta virágszappan mint különleges szeg egyedül áll.

Ára: 70 fill.

„Angyal” hölgypor, a finom arczbőr megóvásáért egyedüli hölgypor. igen jól tapad és észrevehetetlen az arcon.

Ára: 1 kor. 20 fill.

Francia és angol illatszert-különlegességek. Eredeti üvegekben és kimérve. Gazdasági, háztartási ártatgyógyászati és fényképészeti cikkek dus raktára.

Dr. VAMOS és FÜREDI

drogéria és illatszertára,

PÉCS, Ujváros házipület.

1-26

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni dusan felszerelt

cipőraktáramra.

Allandó raktáron tartok **férfi- és női fűzős, gombos és cugos cipőket**, minden minőségben, a legszebb kivitelű **gyermekcipőket**, valamint **kivágott, lakk, chevreaux, box női cipőket**, fekete és színes bőrből.

A t. közönség szives látogatását kérve,

maradtam kiváló tisztelettel

Weisz Sándor

fűszer- rövidáru és cipő-kereskedése.

1-52

Kis Henrik

likőr és rumgyár, pálinkafőzde és borkereskedés

Kaposvár, Vár-utca 7. szám.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy pálinkafőzdeimet

likőr- és rumgyárral

bővítettem ki.

Kiváló minőségű gyártmányaimat, u. m. legfinomabb és legzamatosabb **tea-rumokkal**, hasonlóképpen a kitűnő és legkülönbözőbb fajtájú **likőröket** és **gyümölespárlatokat** rendkívüli olcsó áron hozom forgalomba.

Kiváló tisztelettel

KIS HENRIK

likőr- és rumgyár,
pálinkafőzde
és borkereskedés.

Egy megbízható helyi ügynök kerestetik, ki e szakmában jártas.

3-10

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs

jobb a

Réthy-féle

pemetefü **cukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk

és határozottan **RETHY** felet kérjünk,

mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félet

fogadjunk el!

13

Nagyságos asszony,

tudja, hogy a maláta-kávé vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánzatot kap, mely a »Kathreiner«-t kitüntető, mindenelőnyt nélkülöz.

Csakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé**

birta, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetibe vésni, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

Csinos

és izléses

nyomatványok

készülnek

Szilágyi György

könyvnyomdájában.

M e g h í v ó.

A Bács-drávavidéki takarékpénztár részvénytársaság részvényesei

folyó évi február hó 20-án d. e. 10 órakor saját helyiségében tartandó

XXV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSRE

ezenel meghívotnak.

T á r g y s o r:

1. Szavazatszedő bizottság és a jegyzőkönyv hitelesítésére szükséges 2 tag választása.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség mikénti felosztása és a felmentvény megadása iránti határozat.
5. Három kisorsolt igazgatósági tag választása.
6. Az alapszabályok 25. §. módosítása.
7. Indítványok az alapszabályok 14. §. értelmében.*)
Bács-telep, 1907. évi január hó 13.

Az igazgatóság.

Vagyoni.	Mérleg-számla.			Teher.			
	kor.	fill.		kor.	fill.		
Pénztári készlet	—	21764	67	Részvénytőke	—	200000	—
Váltó kölesönök	—	698708	90	Tartalékalaptőke	—	3337	67
Jelzálog-kölesönök	—	234846	19	Ingatlan értékesítési tartalékalap	—	2880	—
Kötvény-kölesönök	—	58249	—	Betétek	—	523832	65
Előleg-kölesönök	—	2585	—	Viszleszámitolt váltók	—	365661	11
Ingatlan	—	64000	—	Hitelezők	—	29344	19
Értékpapírok	—	31400	—	Átmeneti kamatok	—	9967	68
Adósság	—	37353	04	Fel nem vett osztalék	—	118	80
Berendezés	—	1704	74	Tiszta nyereség	—	21142	01
Kamatbátoralékok	—	2714	03				
Előre fizetett viszleszámitolási kamatok	—	2448	23				
Átmenő tételek	—	510	31				
		1156284	11			1156284	11

Teher.	Veszteség- és nyereség-számla.			Jövedelem.			
	kor.	fill.		kor.	fill.		
Betétkamatok	—	21149	67	Váltó-kölesönkamatok	—	45200	26
Betétkamatadó	—	2114	96	Jelzálog-kölesönkamatok	—	18541	72
Adók	—	3612	76	Kötvény-kölesönkamatok	—	4338	56
Fizetések	—	8101	60	Előleg-kölesönkamatok	—	102	53
Költségek	—	2813	85	Folyó számlakamatok	—	3966	60
Ingatlan értékesítési tartalékalapra (intézeti ház után)	—	480	—	Értékpapírkamatok (adómentes)	—	1223	33
Berendezésből leírás	—	528	96	Házbérjövdelem (adómentes)	—	1133	88
Viszleszámitolási váltó kamatok	—	18249	40	Különböző bevételek	—	3686	33
Tiszta nyereség	—	21142	01				
		78193	21			78193	21

Bács, 1906 december 31-én.

ENGEL GYULA s. k.
főkönyvelő.

BRODSZKY KÁROLY s. k., igazgatósági elnök.
STERN HUGÓ s. k.
vezérigazgató.

FOSZT PÉTER s. k.
pénztárnok.

FRIED ALBERT s. k.,

FUCHS ADOLF s. k.,

HUBER GYULA s. k.,

KOHUT SAMU s. k.

SÁRKÖZY GYÖRGY s. k.,

SOMOGYI JÁNOS s. k.,
igazgatósági tagok.

SZIRTES SÁNDOR s. k.,

Jelen mérleg, veszteség- és nyereségszámlát a könyvekkel tételről-tételre összehasonlítván,
azt helyesen felállítottak és rendben találtuk.

A felügyelő-bizottság:

KOZSIAN EMIL s. k.,

KONDRAT IMRE s. k.,
elnök.

LEDERER REZSŐ s. k., RÉVAI SOMA s. k.,

*) Kivonat az alapszabályok 14. §-ából.
Ha valamely részvényes a közgyűlés hatáskörébe eső tárgyak tekintetében indítványt akar tenni, hogy az napirendre felvételre tartozik azt a közgyűlést megelőzőleg legalább 2 héttel az igazgatósággal írásban közölni.